

MATURA 2019

**POMOŻEMY
CI ZDAĆ!**

ZNAJDŹ POMYSŁ NA SIEBIE!

www.COGITO.com.pl

 [magazynCogito](#)

Cogito®

Nr 12 (534) GRUDZIEŃ 2018

cena 9,90 zł (w tym 5% VAT)

Miesięcznik dla młodzieży

Do wygrania:
**100 prezentów
na święta!**

WOLNOŚĆ
– zawalcz o nią!

**Zrób 4 kroki,
by pokonać
słabości**

**Szymon
Choddyniecki**
Trzeba robić swoje!

Cogito
GRUPA

TWOJE STUDIA: lingwistyka stosowana,
automatyka i robotyka, Creative Arts w Walii

ISSN 1231-160X indeks 324736

Pismo specjalistyczne, nakład: 15 000 egzemplarzy

Od redakcji:

Wolność. Dużo się o niej mówi, ale czy czujesz się człowiekiem wolnym? Czy potrafisz walczyć o swoje prawa? A może boisz się wolności, bo, jak mawiał Bernard Shaw, wolność oznacza odpowiedzialność. A to jest właśnie to, czego się większość ludzi obawia? Dlaczego powinieneś o swoją wolność zawalczyć – piszemy o tym w rubryce Na temat. Ale jesteśmy też ciekawi, co Ty sądzisz o tej jednej z najcenniejszych wartości w życiu.

Zapraszam do czytania
Ola Sienko

W tym numerze:

TWOJE ŻYCIE I ROZMOWY

4 Informator

6 Gość numeru: Szymon Chodyniecki

8 Na temat: Wolność – zawalcz o nią

10 Rozmowa: To język tworzy naszą rzeczywistość!

12 Konkursy: Redakcyjny Mikołaj rozdaje prezenty

14 Pomysł na siebie: Eksperymentuję i dobrze się bawię

16 Twoja historia: Doktor Primo ratuje uniwersytet

TWOJE EMOCJE I INSPIRACJE

20 Kurs na kompetencje: Jak pokonać własne słabości?

22 Strefa psyche: Błogosławiony brak pieniędzy

TWOJA PRZYSZŁOŚĆ

24 Studia news

26 Twoja kariera: W świecie robotów

28 Studia: Lingwistyka stosowana = język + język

30 Indeks za granicą: Uniwersytet Aberystwyth – uczelnia na „5”!

32 Czas na debiut

34 Art rozmowa: Piętnaście minut to długi metraż

36 Kultura: Książka, muzyka

TWOJA SZKOŁA I MATURA

40 Lektura na maturę: „Pan Tadeusz”

44 Matura pisemna: „Uczciowanie” na maturze

48 Matura ustna: Co wiesz o alegorii w tekstach kultury?

52 Biologia – kurs do matury: Sposób na zadanie z eksperymentem

55 Geografia – kurs do matury: Surowce na świecie – jaki jest do nich dostęp?

58 Matematyka: Zadania z arkuszy na poziom podstawowy i rozszerzony

66 Info: Jak zamówić prenumeratę „Cogito”

6 Rób swoje!

Szczęście chowa się w codzienności, tylko trzeba się na nie otworzyć – przekonuje Szymon Chodyniecki.

8 Granice wolności

Wolna przestrzeń niezbędna jest do myślenia, działania, po to, by po prostu żyć. Jak o nią dbasz?

10 Co wiesz o języku?

Jeżeli chcemy rzetelnie opisywać słowa, musimy posługiwać się faktami – mówi Peter Sokolowski, wybitny leksykograf.

Cogito

REDAKTOR NACZELNA
Ola Sienko

ZESPÓŁ I WSPÓŁPRACOWNICY:

Monika Bartnik, Andrzej Gałązka, Dominika Gnacek, Ludwik Janion, Aneta Kunowska, Artur Maciak, Ewa Nowak, Krzysztof Nowak, Agnieszka Wyganowska

PROJEKT OKŁADKI, LAYOUTU I SKŁAD:
Wojciech Makowski

OKŁADKA:
fot. Sony Music Polska

STUDIO DTP:
Remigiusz Cichocki (kierownik)

ADRES REDAKCJI:
e-mail: cogito@cogito.com.pl
03-812 Warszawa,
ul. Kamionkowska 45

DRUK:

Opolgraf S.A.

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo do skróć, adiacji, redagowania nadsyłanych tekstów. Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczanych reklam i ogłoszeń. Wydawca miesięcznika „COGITO” ostrzega, że sprzedaż aktualnych i archiwalnych numerów naszego pisma po cenie niższej lub wyższej niż wydrukowana na okładce jest działaniem bezprawnym, przynoszącym szkodę wydawcy. W związku z tym osoby dokonujące nielegalnej sprzedaży „COGITO” będą pociągnięte do odpowiedzialności karnej i cywilnej.

BIURO REKLAMY:

Magdalena Głogowska (dyrektor)
magda@cogito.com.pl,
tel. 510 273 659

DZIAŁ SPRZEDAŻY:

Małgorzata Nadziejko-Stefanowicz
(dyrektor)
malgorzata.nadziejko@cogito.com.pl
tel./faks 22 610 11 64

Anna Śledzińska (kolportaż)
kolportaz.cog@gmail.com,
tel./faks 22 610 11 64
Marcin Brona (kolportaż)
kolportaz@cogito.com.pl
Malwina Wysocka (prenumerata)
prenumerata@cogito.com.pl, (tel. 22 610 11 71)

SKLEP INTERNETOWY: www.edukram.pl,
edukram@edukram.pl

WYDAWCA:

GRUPA COGITO Sp. z o.o.

Spis treści

12 Wygraj fajne prezenty od Świętego Mikołaja

14 Jak zostałem projektantem gier?

Programowanie to w pewnym sensie sztuka i kunszt – niezbędna jest więc „artystyczna dusza na miarę XXI wieku” – mówi Jakub Klementewicz.

22 Docień brak kaski!

Nie masz grosza przy duszy. Zyskujesz co najmniej kilka godzin życia – pisze Ewa Nowak.

Nie przegap!

Numer 1/2019 „Cogito” ukaże się 19 grudnia!
Szukaj w kioskach, salonach prasowych i empikach lub zamów prenumeratę
Szczegóły na str. 66

26 Kierunek przyszłości – automatyka i robotyka

15 825 kandydatów wybrało te studia w całym kraju, średnio 5 osób walczyło o jeden indeks. Sprawdź dlaczego?

30 Zdobądź indeks Creative Arts

Studia na moim kierunku są świetną bazą do pracy w telewizji i marketingu – opowiada Karolina Grela z drugiego roku kierunku Creative Arts.

40 „Pan Tadeusz” na maturze

Tematy i wzorcowe wypracowania z egzaminu pisemnego, powtórka z treści, motywów i najważniejszych zagadnień!

48 Pytania na maturę ustną

Jaka jest funkcja alegorii w kulturze? Czy można uciec od przeszłości? Na takie pytania odpowiadali ubiegłoroczni maturzyści. Czy znasz na nie odpowiedź?

52 Biologia – zadanie z eksperymentem

Umiejętność planowania doświadczeń, formułowania problemów badawczych i wyciągania wniosków jest niezbędna na egzaminie maturalnym z biologii!

Startuje YEP — *zainteresuj się!*

To pierwsza platforma stworzona dla młodych, która oceni kompetencje, dobrze zawód i pokaże przyszłe zarobki. Tu dowiesz się, czy zamiast studiować prawo zostać kontrolerem lotów? Czy wybrany zawód będzie istniał w przyszłości? Czy wymarzona praca pozwoli utrzymać rodzinę i podróżować? Platforma edukacyjna YEP (od nazwy programu – Youth Empowered Program) pomoże wybrać ścieżkę kariery. Znajdziesz tu m.in. testy kompetencji i zdolności, po których wypełnieniu otrzymasz listę zawodów wraz ze ścieżką kariery.

Co się działo na Festiwalu Sztuka 6?

Uczniowie Zespołu Państwowych Szkół Plastycznych im. Wojciecha Gersona w Warszawie od 5 lat organizują świetny festiwal, na którym promują nie tylko artystów swojej szkoły, ale też wciągają w działania kulturalne młodych ludzi z całej Polski! Z radością objęliśmy w tym roku patronat nad tym wydarzeniem! Impreza odbywa się w Liceum Plastycznym na Nowolipkach, w dniach 17–19 października.

Ci, którzy przyszli na Festiwal, nie żałują! Spotkali najróżniejszych artystów, wzięli udział w warsztatach i wykładach, zainspirowali się twórczością uczniów, oglądając ich prace na wernisażu. Dużo się działo!

Nie zapomnij o terminach w SIGG

W Szkolnej Internetowej Grze Giełdowej można wygrać 10 tys. zł, a łączna pula nagród wynosi ponad 85 tys. zł. Gra jest dostępna dla uczniów z całej Polski, a udział w niej jest bezpłatny.

Nie zapomnij ważnych dat:

● Etap 2: transakcje na kontraktach terminowych (25 lutego 2019–29 marca 2019)

● Finał w Sali Notowań GPW (16 kwietnia 2019)

Zajrzyj koniecznie na www.sigg.gpw.pl.

XVIII Ogólnopolski Turniej Reportażu im. Wandy Dybalskiej

Chcesz być dziennikarzem? Możesz zadebiutować w ogólnopolskiej prasie jako reporter. Weź udział w turnieju, w którym ocenią twój talent literacki, dociekliwość i spostrzegawczość reporterską.

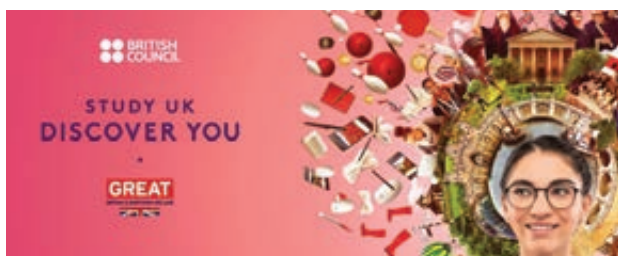
W konkursie LO X im. Stefanii Sempołowskiej we Wrocławiu mogą uczestniczyć uczniowie szkół ponadgimnazjalnych z całej Polski. Należy zgłaszać reportaże literackie o dowolnej tematyce, które nie były nagradzane w innych konkursach.

Główną nagrodą będzie publikacja reportażu w „Gazecie Wyborczej”, dwudniowy pobyt we Wrocławiu, a także nagrody książkowe.

Regulamin konkursu jest na stronie:
www.turniejreportazu.pl/

STUDY UK 2018 POLAND – targi uczelni brytyjskich w Warszawie i Krakowie

Chcesz wyjechać na studia do Wielkiej Brytanii? Na targach Study UK organizowanych przez British Council dowiesz się wszystkiego o nauce na brytyjskich uniwersytetach, procesie aplikacyjnym i pożyczkach studenckich.

Kiedy i gdzie?

● Kraków, piątek 23 listopada 2018, 11.00–17.30, Hotel Andel's, ul. Pawia 3

● Warszawa, sobota 24 listopada 2018, 11.00–17.30, EXPO, ul. Prądyńskiego 12/14

Absolwenci i wykładowcy z m.in. Coventry University, King's College London, Lancaster University, London School of Economics, Middlesex University, Northumbria University, The University of Nottingham, University of Westminster, University of Essex, University of Greenwich, opowiedzą o swoich doświadczeniach studenckich. Na stoisku British Council zapoznasz się z ofertą kursów językowych i testem IELTS, który obowiązuje przy rekrutacji na studia w Wielkiej Brytanii.

Wstęp bezpłatny.

Zarejestruj się na:

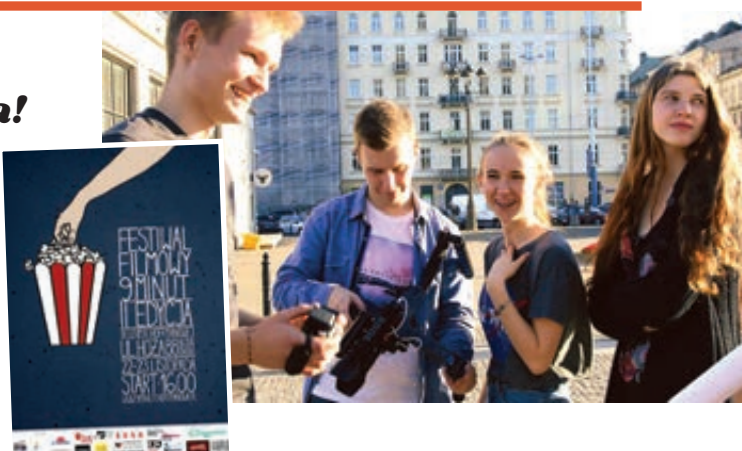
<https://www.britishcouncil.pl/events/study-uk>.

Nie przegap! Festiwal Filmowy 9 minut czeka!

Zapraszamy uczniów z całej Polski na Festiwal Filmowy 9 Minut, organizowany przez IX LO im. Klementyny Hoffmanowej w Warszawie! Tutaj młodzi filmowcy sprawdzą swoje umiejętności pod okiem profesjonalnego jury z branży filmowej. Przed wami szansa na zdobycie atrakcyjnych nagród – nie tylko dla twórców najlepszego filmu, ale i osób odpowiedzialnych za najlepszy montaż czy zdjęcia.

Jeśli nie jesteś twórcą filmowym, ale wiernym fanem kina, to koniecznie przyjdź na Festiwal. Zobaczysz najciekawsze filmy w kategoriach: animacja, dokument, krótka fabuła obyczajowa.

Pokazy filmów konkursowych i gala finałowa odbędzie się w dniach 22–23 listopada 2018 r., w IX LO im. Klementyny Hoffmanowej przy ul. Hożej 88 w Warszawie.

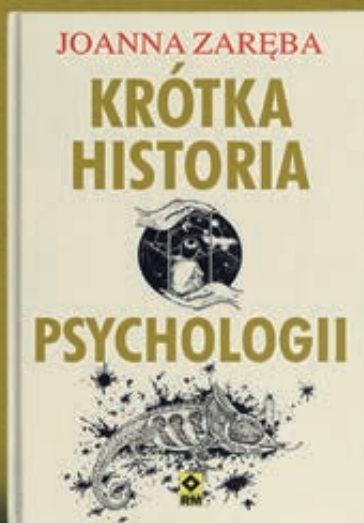
Nie może Was tam zabraknąć!

Program Festiwalu Filmowego 9 Minut na stronie: <http://9minut.hoffmanowa.pl> i na oficjalnym fanpage'u.

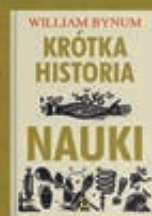
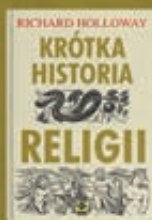
REKLAMA

Dowiedz się,
jak odkrywano
tajemnice mózgu,
i sprawdź, co ma
do zaoferowania
współczesna
psychologia.

Książkę polecają:

W serii także:

Dwa lata temu ukazała się płyta „Przeciwności” i to był Twój czas! Dotarłeś do ludzi ze swoim przekazem. Co się zmieniło w Twoim życiu od tego albumu?

Moje poszukiwania trwały dalej i natrafiłem na nowe brzmienia, czego efektem jest nowy singiel „Puste Słowa”. Chcę dawać fanom coś więcej niż kolejne piosenki o tym samym. Ciągłe pracuję nad muzyką. To, co powstało np. pół roku temu, jest wydane dzisiaj, a za pół roku pewnie będzie to, nad czym pracuję obecnie. Dużo też wyjeżdżałem, koncertowałem, poznawałem ciekawych ludzi. Te dwa lata były bardzo radosne.

Czujesz się wciąż wolny w swojej twórczości?

Czuję się coraz bardziej wolny, bo rozumiem, że nie da się zadowolić wszystkich. Trzeba robić swoje. Kiedyś pojawiały się u mnie myśli typu „A co pomyślą inni?”. W tym momencie czuję, że robienie swego najlepiej się przekłada na mnie i moją muzykę. Oczywiście – warto też słuchać ludzi, ale i tak nadal można myśleć swoje i robić swoje...

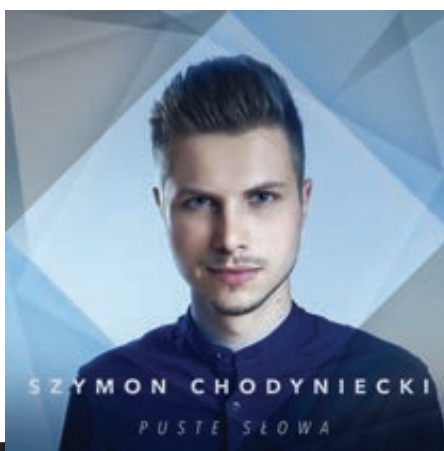
„Jak nadzieję w sobie zdobyć, gdy znika sens, gdy nie ma jej skąd brać?” – ten fragment „Pustych słów” to myśli wielu ludzi... Czy

sukces Twoich piosenek bierze się z tego, że czytasz w ich myślach?

Może nie czytam w ich myślach, bo nie jestem jasnowidzem:) Ale staram się ich zrozumieć. Jestem człowiekiem, który żyje pod tym samym niebem, ma podobną codzienność i podobne problemy, ale i dużo radości. Myślę, że wzajemnie się wspieramy i spełniamy swe role w świecie. Niektórzy, np. dzięki osobom poznanym w fanklubie, odnajdują swoją rolę...

A jakie jest Twoje ulubione słowo?

KINO! Tak się mówi w mojej rodzinie od strony mamy. Ponoć na Śląsku oznacza to, że „do bani”, a u nas, że „super”.

Całe życie jest jak lekcja. Każdy popełnia błędy, kiedy coś robi.

W utworze „Z całych sił” śpiewałeś: „Dzisiaj możesz domalować lepszy świat”. W jakich kolorach jest Twój świat?

To paleta barw. Czasami są chwile, że moja wiara w to, co robię, jest wystawiana na różne próby, a po

chwili widzę rezultaty i czuję satysfakcję, że coś się udało, a nawet wiem, że to, co nie wyszło, było po coś! Życie to sinusoida.

Tworzysz muzykę nie tylko dla siebie, ale i dla innych twórców, np. Natalii Szroeder. Łatwiej pisze się dla siebie czy też dla innych artystów?

Pisanie przychodzi mi łatwo, pod warunkiem że jest odpowiedni czas i odpowiednie miejsce. Wtedy biorę się za to zajęcie. Fajnie jest pisać dla siebie i wyrażać to, co czuję, ale też świetnie jest pisać dla innych, bo to taka odskocznia i niesamowita satysfakcja. Każde tworzenie jest dla mnie bardzo ciekawe.

Z kim jest Ci dziś najbardziej po drodze, i w życiu prywatnym, i muzycznym?

Z ludźmi, którymi się otaczam na co dzień, z którymi współpracuję i przyjaźnię się. Są to osoby, które rozumieją to, co robię, ale też znają moje potrzeby i lubią mnie za to, że jestem po prostu Szymonem, a nie tym człowiekiem, który śpiewa. Daje mi to mnóstwo inspiracji do tworzenia.

O czym najczęściej rozmawiasz ze swoimi fanami?

Staram się z fanami rozmawiać o nich, a nie o mnie, bo oni w pewnym sensie mnie już znają. Zazwyczaj i tak pytają o mnie, ale ja też chcę ich poznawać. Lubię też pożartować. Rozmawiamy na luzie.

Niezależność, twórczość, przyjaźń, miłość... Czy to jest definicja szczęścia?

Niewątpliwie. Szczęście chowa się w codzienności, tylko trzeba się na nie otworzyć. O harmonię w życiu trzeba dbać.

